

Verksamhetsberättelse 2018

Dalälvens Fiskevårdsområdesförening

Under året har styrelsen i Dalälvens Fvof sammanträtt vid 8 tillfällen, inklusive årsstämman 11/4.

Efter att harrdomen avslutats och fastställts under 2017, fortsatte förhandlingar under 2018 för att även komma med en dom som ersätter den omprövade öringdomen. Efter en längre fördröjning slutfördes så domstolens arbete och slutgiltig dom skulle komma under december månad. Detta framflyttades dock till januari 2019.

DVF/Fortum projekterade arbetet med fiskvägarna till att stanna på 285 kr, istället för de i domstolsförhandlingarna projekterade 157 miljoner kr. Detta föranledde ytterligare en fördröjning i byggandet då kraftbolaget försökte hitta en lösning som stod mer i proportion till tidigare projektering.

Den ersättning i harrdomen som under 2017 utbetalats till Dalälvens Fiskevårdsområde från DVF, har under året placerats på flera bankkonton. Detta för att ha bättre kontroll på pengarna som är ämnade för framtida biotoparbeten och fiskevård i Österdalälven.

Under året har ett arbete med att ta fram ett förslag till uppdatering av stadgarna fortgått. Stadgarna är skrivna 1971 och bör anpassas till ett modernare språk och lagtext. LOFO (lagen om Fiskevårdsområden) ändrades 2011 och föreningar måste revidera stadgarna för att dessa ska uppfylla lagens krav fullt ut.

Sommaren 2018 visade sig bli en svår sommar för både fisk och fiskare. Torkan och den ihållande värmen gjorde att vattennivåerna sjönk samtidigt som temperaturen steg. Många vatten i vår omgivning fick stänga nästan hela säsongen men Österdalälven lyckades ändå hålla en acceptabel nivå och oftast även en rimlig temperatur, vilket gjorde att fisket ändå kunde hållas öppet hela säsongen. Värmen gjorde dock att alla insekter försvann i början på juli, vilket givetvis försvårade fisket för många. Tilläggs kan att många av älvens frekventa fiskare avstått att fiska när temperaturen i vattnet varit för hög, vilket säkerligen gynnat fiskens välmående och överlevnad.

De biotoparbeten som tidigare utförts vid Knillenot har nu satt sig lite och naturen har börjat slipa till omgivningarna och sätta sin egen prägel på området. Efter att ha pratat med många fiskare längs älven kan vi konstatera att området blivit en trevlig och omtyckt plats att fiska på och utsikterna ser lovande ut för framtiden.

Planering av ytterligare biotoparbeten fortsatte under året. I Mars träffades representanter för Miljöenheten i Mora kommun, Länsstyrelsen och Dalälvens Fvo för att diskutera en omflyttning av stenar vid Alderängarna. Efter ytterligare kontakter bestämdes att området skall avsynas gemensamt under våren 2019 av kommunen och fiskevårdsområdet.

Tillsammans med Länsstyrelsen genomfördes en undersökning i fält av den gamla sidofåran innanför Storholmen och möjligheterna till en eventuell förlängning av Säsåns utlopp i älven via sidofåran. Området med stenarna vid Alderängarna avsynades också och området filmades även med drönare. Undersökning av möjligheter att öppna upp den lilla viken bakom udden nedanför Gutdalen genomfördes. Men med tanke på omfattningen av en sådan grävning lades den idén till eventuella framtidsarbeten.

Möjligheten att anlägga konstgjorda lekkanaler, sk spawning channels, för att öka fiskens möjligheter till lek längs älven har diskuterats. I detta fall är det främst de ställen vid älven där det finns stora mängder grus och sten upplagt som är direkt intressanta i nuläget.

Efter det lyckade samarbetet med Mora-Våmhus Fvo under biotopvårdsarbetet i Lädeån har kontakten mellan fiskevårdsområdena fortsatt. I december träffades representanter för områdena för en öppen diskussion om ytterligare eventuella samarbeten i framtiden, främst då i biflöden till Österdalälven.

Under maj månad har öringyngel satts ut i älven enligt arbetsgruppens direktiv. För Dalälvens Fiskevårdsområde handlar det om drygt 850.000 yngel. Tyvärr har det visat sig att de senaste årens utsättningar inte haft någon påvisbar positiv effekt på beståndet. Mest troligt är att ynglen satts ut vid fel tidpunkt, då yttre förutsättningar och tillgången på föda varit allt annat än optimala. Försök med romutsättningar påbörjades under året i andra områden och kommer troligen att utökas i framtiden då den metoden kan vara en bättre lösning.

Den kamera som under 2017 satt i Hemulån förstördes ju och ersattes av Länsstyrelsen med en ny. Kameran installerades i Lädeåns utlopp inför sommaren för att se hur vandrigen av framförallt öring såg ut här. Speciellt intressant var det ju med tanke på den biotopvård som utfördes i ån under 2017. Den torra och varma sommaren gjorde dock att resultaten angående vandrande öring först uteblev. Ett stort antal idar, någon abborre, en bäver och en utter verkade länge bli hela resultatet denna sommar. I oktober ändrades uppenbarligen förutsättningarna och ett stort antal öringar passerade kameran. Dock verkade många av öringarna simma tillbaka ut i älven, vilket med stor sannolikhet, berodde på sommarens låga vattennivåer. Det får dock ses som oerhört positivt att öring uppenbarligen ville gå upp i Lädeån för att leka. Då sommaren 2018 knappast bjöd på annat än dåliga förutsättningar, beslutades det av Länsstyrelsen att kameran skall sitta i Lädeån även under 2019 för att då förhoppningsvis få en bättre bild av både öring- och harrvandring i ån.

Under året har ytterligare tre tillsynsmän utbildats inom föreningen. Inga rapporter om olaga fiske har inkommit, vilket självklart måste ses som positivt. Det betyder förhoppningsvis att antalet lagbrytare är mycket lågt.

Dock vet vi att det fortfarande finns människor i området som riktar fisket mot öring och avlivar dom vid fångst trots att det är en hotad art. Ett problem som i dagsläget tyvärr är mycket svåråtkomligt.

Bygdemedel beviljades till slut för uppsättning av en ny slobod vid Alderängarna. Efter kontakt och samförstånd med kommunens miljönämnd sattes så den nya sloboden upp under senhösten.

I september kontaktades åter Fortum då tappningen i Spjutmo fortfarande kan vara oroväckande ostadig. Man har tidigare antytt att felet kan sitta i Väsa där utrustningen uppenbarligen inte fungerar som den ska. Fortum har åter lovat att undersöka problemet.

Ett antal Siljansöringar, både smolt och vuxen fisk, märktes med sändare under sommaren. Sändaren placeras i magen på fisken och sänder ut en signal som tas emot av fasta sändare i vattnet. Sändarna har en egen kod och detta gör att man vet exakt vilken fisk som passerar mottagaren. Ett antal mottagare finns idag i Österdalälven och i Siljan. Planen är att utöka antalet sändare och mottagare såväl i biflöden som i älven och Siljan/Orsasjön.

Inom Dalälvens Fiskevårdsområde märktes 20 öringar, hälften vilda, ovanför fällan och det konstaterades snabbt att många av dom gick direkt upp till Spjutmodammen. Av 60 märkta smolt i älven, vandrade hälften ut i Siljan och hälften stannade kvar i älven.

Märkningarna är, som sagt, en oerhört viktig del i arbetet med Siljansöringen och kommer att fortsätta.

Vid fällan i Säs fångades under 2018 ca 150 öringar, varav knappt hälften var vilda.

Tilläggs kan att vid kramningen av dessa upptäcktes en vild öring på närmare 90 cm som stod nedanför gallret i älven. Uppenbarligen var öringen fast besluten att vandra uppströms i älven för lek, vilket ger oss lite extra hopp för framtiden.

Stefan Larsson
Ordförande, Dalälvens Fvo